

Jaarverslag 2010

Vastgesteld in de vergadering van het algemeen bestuur van de VKKNB
op 13 april 2011.

vereniging kleine kernen noord-brabant
Postbus 3078
5003 DB Tilburg
telefoon (013) 583 99 93
fax (013) 583 99 83
e-mail info@vkknoordbrabant.nl
website www.vkknoordbrabant.nl
www.kennisplatformbewoners.nl

Voorwoord

Als vereniging hebben wij een bijzonder jaar achter de rug.

In november 2010 hebben we ons 10-jarig bestaan gevierd met ons eerste Brabants Plattelandsparlement. Een mooi succes en een goed voorbeeld hoe de vereniging haar werk doet: gedreven, inspeland op actuele thema's, met veel enthousiasme en samen met anderen.

2010 is ook het jaar waarin, onder druk van bezuinigingen, de Provincie een koers heeft ingeslagen waarbij ze zich concentreert op haar kerntaken en daar ook heldere doelen bij stelt. Omdat de vereniging voor de provincie onmisbaar blijft, zoals het nu nog zittende college aangeeft, wil zij ook van ons heldere doelen zien.

Als vereniging zijn we daar blij mee, omdat ons dat ook dwingt om goed na te denken over onze eigen kerntaken: waartoe bestaat de vereniging kleine kernen noord-brabant.

In ons werkplan voor 2011 hebben wij, aan de hand van de leidraad van de provincie, onze missie geformuleerd, onze doelstellingen en de daaruit voortvloeiende producten en diensten beschreven. We hebben (weer) vastgesteld voor wie we werken en hoe wij – en anderen – kunnen weten dat we bereiken wat we willen bereiken. Helder en duidelijk.

In dit jaarverslag volgen wij deze koers en beschrijven wij wat de resultaten zijn geweest van onze inspanningen het afgelopen jaar. Dat hebben we uiteraard niet alleen gedaan. Om te kunnen bereiken wat we hebben bereikt, heeft ook de vereniging kleine kernen noord-brabant (veel) externe partijen nodig. Niet om te zorgen voor extra financiering, maar vooral voor extra draagkracht en de, door de provincie sterk gepromote samenwerking en bundeling van kennis en daadkracht. Ook daarin ben je samen sterker, het motto van onze vereniging.

Veel leesplezier.

Wim van Lith
Voorzitter

Inhoud

1	Inleiding	5
2	Ontwikkelingen	5
2.1	Interne ontwikkelingen	5
2.2	Externe ontwikkelingen	6
3	Reguliere taken	7
3.1	Belangenbehartiging	7
3.2	Informatie en advisering	9
3.3	Ontmoeting, uitwisseling & netwerkopbouw	9
3.4	Deskundigheidsbevordering	10
4	Projectmatige taken	12
4.1	Gemeenteraadsverkiezingen 2010; dorpsraden nu aan zet	12
4.2	Maak eens een ommetje	12
4.3	Verbindende dorpen	12
4.4	Interactief kennisplatform bewonersinitiatieven	13
4.5	Regionale dorpendagen	13
4.6	Zorg voor elkaar in kleine kernen	13
4.7	BrabantTuin	14
4.8	Jongeren en leefbaarheid in de kleine kern	14
4.9	Plattelandsparlement (ter gelegenheid van het 10-jarig jubileum van de VKKNB)	15
4.10	Rondje dorpsraden	15
	Bijlage : Samenstelling bestuur in 2010	18

1 Inleiding

In dit jaarverslag zullen we het werkplan voor 2010 volgen. Aan de orde komen achtereenvolgens de ontwikkelingen, zowel intern als extern (hoofdstuk 2), de reguliere taken van de vereniging (hoofdstuk 3) en de diverse projecten die afgelopen jaar op de rol stonden (hoofdstuk 4). We sluiten af met de jaarrekening 2010 (bijlage 1) en de samenstelling van het bestuur (bijlage 2). Voor een actueel overzicht van onze leden verwijzen wij u naar onze website www.vkknordbrabant.nl.

Bestuur vereniging kleine kernen noord-brabant

2 Ontwikkelingen

2.1 Interne ontwikkelingen

De gestage groei van het aantal leden heeft zich ook in 2010 voortgezet door de aanmelding van 5 nieuwe leden. Jammer genoeg heeft één dorpsraad zich opgeheven en daarom ook het lidmaatschap van de VKKNB opgezegd. Nieuw is dat nieuwe leden persoonlijk bezoek krijgen van tenminste één bestuurslid, en wel de bestuurder die eerste aanspreekpunt is voor de betreffende regio. Deze dienstverlening wordt zeer op prijs gesteld is de ervaring tot nog toe.

De aanbesteding voor professionele ondersteuning van de VKKNB die eind 2009 is aangekondigd, heeft ook daadwerkelijk geleid tot een wijziging. Dat de overgang van het PON naar de Twern ingrijpend was en niet zonder slag of stoot tot stand is gekomen, hebben alle betrokkenen aan den lijve ondervonden. Mensen moeten wennen aan elkaar, overdracht van lopende en historische dossiers is geen sinecure, werkprocessen zijn niet meer vanzelfsprekend, de deskundigheid van het ondersteuningsteam moet nog blijken, etc., etc. Al met al een veelomvattend proces dat inmiddels zijn beslag heeft gekregen. Twee inhoudelijke medewerkers, één secretariael medewerkster en één financieel-administratief medewerkster, vormen samen het ondersteuningsteam onder aansturing van de ambtelijke secretaris.

Uiteraard heeft de overdracht van het secretariaat de nodige tijd en energie gekost. Dat is onder andere ten koste gegaan van het voornemen om de digitale ondersteuning van zowel bestuur als leden, in 2010 in te voeren. Wel is een goed begin gemaakt met het systematisch verzamelen van bruikbare documentatie en goede voorbeelden, zodat we onze leden snel en adequaat van dienst kunnen zijn.

Met de adviesraad, die fungeert als klankbord voor het strategisch beleid en het bestuur in voorkomende gevallen van advies, is tweemaal overleg geweest in het verslagjaar. De adviesraad bestaat sinds de oprichting in 2008 uit de heren G. Daandels, L. van Nistelrooij en P. de Kroon, allen op persoonlijke titel. Omdat het bijeenroepen van de adviesraad geen sinecure is geble-

ken en men grote waarde hecht aan de deskundigheid die de leden van de raad in huis hebben, is in onderling overleg besloten om de constructie te wijzigen. Voortaan worden de leden van de adviesraad individueel gevraagd om hun licht te laten schijnen op kwesties waar hun inbreng waardevol is.

In 2010 heeft ook de vereniging kleine kernen noord-brabant te maken gehad met de bezuinigingen waar alle overheden mee van doen hebben. Het gemak waarmee in het verleden (extra) projectgelden konden worden gevonden, is volkomen verdwenen. Voor de uitvoering van het projectmatige deel van het werkplan is dat natuurlijk van grote invloed geweest. In de verslaglegging zal dat ook blijken.

Tot slot heeft de penningmeester om persoonlijke redenen afscheid moeten nemen van de vereniging. Gelukkig heeft hij, Tiny Renders, de realisatie van een goed en efficiënt boekhoudsysteem op zeer deskundige en enthousiaste wijze tot stand kunnen brengen, samen met de financiële afdeling van de Twern. Inmiddels hebben wij een vervanger gevonden, in de persoon van de heer Harrie van der Loo, die vanaf 2011 volledig in functie zal zijn.

2.2 Externe ontwikkelingen

De economische crisis heeft overheden gedwongen tot het heroverwegen van hun gevoerde beleid tot dan toe. In Brabant is dat vooral gebeurd onder de vlag van de *Agenda van Brabant*, het leidend document voor de provincie voor de komende jaren.

Ook gemeenten hebben zich in 2010 beraden op de toekomst en die van hun bewoners. Voor onze leden is dat uiteraard van minstens net zo groot belang als regionale, provinciale of landelijke heroverwegingen.

In 2010 hebben een aantal ontwikkelingen zich doorgezet, waar we de komende jaren alert op moeten blijven:

- Zo vindt een herindeling van de parochies plaats binnen de bisdommen Den Bosch en Breda. Onder andere door het grote aantal vrijwilligers dat in parochieel verband werkt, kan dit van invloed zijn op de sociale cohesie en daarmee de leefbaarheid in met name kleine kernen.
- We zien in sommige streken ook de eerste tekenen van bevolkingskrimp. Nog niet op grote schaal zoals in Limburg en Zeeland maar toch zullen we daar met zijn allen richting aan moeten geven hoe daarmee om te gaan. De Landelijke Vereniging voor Kleine Kernen (LVKK) gaat zich indringender met deze thematiek bezighouden.
- Ook de economische crisis zal in meer of mindere mate effect hebben op de economische dragers van het platteland. Met onze samenwerkingspartners gaan wij daarover in gesprek.

Het provinciale uitvoeringsplan *Leefbare Dorpen* is ook in 2010 actueel gebleven. Doel van dit programma is het bevorderen van participatie, het verbeteren van de sociale infrastructuur en het voorzieningenniveau, alsook het bevorderen van sociale cohesie. Deze aandachtsvelden liggen langs drie uitvoerende lijnen:

- Het stimuleren van Integrale DorpsOntwikkelingsProgramma's (IDOP's).
- Het uitvoeren van IDOP's.
- Het ondersteunen van creatieve (burger)initiatieven.

Landelijk is van belang geweest de zogenaamde *Agenda Vitaal Platteland*, waarin in het bijzonder genoemd worden, het bevorderen van sociale cohesie en de zelfredzaamheid van burgers; het ontwikkelen van nieuwe economische activiteiten en het leggen van verbindingen tussen ervaringen van burgers in stad en platteland. De Landelijke Vereniging voor Kleine Kernen (LVKK) – de overkoepelende organisatie van de provinciale verenigingen voor kleine kernen – is, in aansluiting op dit landelijke programma, in 2010 doorgegaan met het project *Actief Burgerschap*. De vereniging kleine kernen noord-brabant heeft zich met name ingezet voor het ontwikkelen van het onderdeel *Kennisbank* uit dit project, inmiddels bij velen bekend als de website www.kennisplatformbewoners.nl.

3 Reguliere taken

Het bestuur stelt jaarlijks via het werkplan de inhoud van het verenigingswerk vast. Daarbinnen vallen in 2010 reguliere en projectmatige activiteiten te onderscheiden. De uitvoering van de reguliere taken zijn verricht door zowel bestuursleden als door het ambtelijke secretariaat.

Om alles in goede banen te kunnen leiden, vergadert het bestuur 10 maal per jaar. Deze vergadering wordt voorbereid door het dagelijks bestuur.

Daarnaast is er ook in 2010 een zogenaamde *werkplandag* geweest. Op deze dag is het werkplan van 2010 en de voortgang daarvan onder de loep genomen en zijn de contouren van het werkplan 2011 vastgesteld.

3.1 Belangenbehartiging

Bij belangenbehartiging gaat het erom dat bewoners(groepen) goed kunnen opkomen voor hun belangen, dat zij (kunnen) deelnemen aan besluitvormingsprocessen van allerlei overheden en maatschappelijke organisaties en dat overheden overtuigd zijn van het belang van leefbare kleine kernen en actieve bewoners daarin.

'De Agenda van Brabant, kansen voor het platteland' is het document dat de vereniging kleine kernen noord-brabant in februari 2010 heeft uitgebracht ten behoeve van het grote debat van Provinciale Staten over dit onderwerp. Het geeft politici argumenten om de belangen van het platteland goed te behartigen. U kunt dit document op de website www.vkknoordbrabant.nl vinden. Daarnaast is diverse malen ingesproken op thema's en dossiers die bij Provinciale Staten op de agenda stonden. *De verordening Ruimte, Structuurvisie* en natuurlijk het onderwerp *IDOP's, aanvullende financiering 2010*, zijn daar voorbeelden van.

Onze inspanningen rond de gemeenteraadsverkiezingen is in 2010 als project opgepakt. Bij 4.1. leest u wat wij daarbij hebben gedaan.

Zoals eerder gezegd is het stimuleren en uitvoeren van IDOP's een belangrijk middel om het Brabantse platteland leefbaar te houden. Mede door inzet van de VKKNB zijn IDOP's goed geworteld in Brabant en zijn er nieuwe middelen (circa 27 miljoen euro) beschikbaar gekomen voor de uitvoering ervan. We

zijn erg blij dat ook de provincie het grote belang inziet van deze ontwikkeling van onderaf.

De provincie onderkent ook de grote deskundigheid die beschikbaar is bij de VKKNB en heeft ons gevraagd mee te werken aan het stimuleren van de ontwikkeling van IDOP's in West-Brabant. Wij hebben uiteraard graag aan dat verzoek voldaan.

Verder hebben in 2010 bestuursleden en leden van dorpsraden namens de VKKNB structureel geparticipeerd in diverse provinciale en regionale organen:

- Reizigersoverleg Brabant (werkgroepen, algemeen en dagelijks bestuur)
- Reizigersoverleg SRE
- Reizigersoverleg Deeltaxi West-Brabant
- Overleg Plattelandsontwikkeling SRE
- Plaatselijke groepen van reconstructiecommissies en gebiedscommissies (Brabantse Delta, Wijde Biesbosch, de Baronie, Boven-Dommel en Kempenland)
- Streekplatform de Peel

Op deze wijze hebben wij rechtstreeks onze invloed kunnen laten gelden op de ontwikkelingen in Brabant en haar diverse regio's.

Incidenteel wordt de VKKNB gevraagd om deel te nemen aan tijdelijke commissies of werkgroepen. Zo hebben zo'n 6 (leden van) dorpsraden uit West-Brabant, op voordracht van de vereniging deelgenomen aan het burgerpanel dat mee heeft gedacht over oplossingsrichtingen voor een onderdeel van het Meerjarenprogramma Infrastructuur Ruimte en Transport van het ministerie van VROM.

Landelijk behartigt de VKKNB de belangen van haar leden vooral door deelname aan de Landelijke Vereniging Kleine Kernen (LVKK). Een bestuurslid is actief als bestuurslid van de LVKK en jaarlijks komen ook de professionele ondersteuners vier keer bij elkaar. Op deze wijze worden de ervaringen van andere provincies toegankelijk voor ons en dus voor onze leden.

Tot slot zijn er vele ontmoetingen geweest van bestuursleden en ambtelijk secretaris met politici, ambtenaren en medewerkers van diverse organisaties in Noord-Brabant. Elke ontmoeting brengt de VKKNB de leefbaarheid weer (opnieuw) als belangenbehartiger onder de aandacht van de betreffende persoon, c.q. organisatie, en daarmee de belangen van de kleine kernen. Een kleine greep:

- De Commissaris van de Koningin in Noord-Brabant
- Leden van Provinciale Staten en Gedeputeerden
- Streekmanagers van reconstructiecommissies
- Wethouders en ambtenaren van diverse gemeenten
- De bisschoppen van Den Bosch en Breda
- De KNMH (Koninklijke Nederlandse HeideMaatschappij)
- Rest-O-Super
- 't Heft (Platform voor samenwerking van gemeenschapshuizen in Brabant)
- ZLTO (Zuidelijke Land- en Tuinbouworganisatie)
- Secretaris SER-Brabant (Sociaal Economische Raad Brabant)
- Omroep Brabant

3.2 Informatie en advisering

Op een aantal manieren informeert de VKKNB haar leden over allerlei ontwikkelingen, nieuwe initiatieven en goede voorbeelden op het brede gebied van leefbaarheid. Informatie gaat vaak gepaard met advisering. De VKKNB geeft gevraagd en ongevraagd adviezen: gevraagd aan leden en derden (overheden, maatschappelijke organisaties), ongevraagd aan derden.

Belangrijke peilers onder deze reguliere taak zijn de websites www.vkknnoordbrabant.nl en www.kennisplatformbewoners.nl. Het bijhouden daarvan vraagt een voortdurende inspanning, waarvoor ook externe deskundigheid wordt ingehuurd. In het verlengde hiervan verschijnt er tweewekelijks een elektronische nieuwsbrief voor Brabant, met daarin actuele informatie die voor leden (en anderen) van belang is. Leden en anderen kunnen zich gratis abonneren op deze dienst. Tot begin 2010 kwam de nieuwsbrief maandelijks uit.

Samen met de zusterorganisaties uit andere provincies werkt de VKKNB ook mee aan een landelijke nieuwsbrief, die maandelijks verschijnt. De VKKNB verzorgt drie keer per jaar zo'n uitgave.

Vier keer is in 2010 het verenigingsblad *Kernkracht* uitgekomen in een oplage van 1000 stuks, met daarin een keur aan artikelen die voor onze leden van belang zijn. Een redactie verzorgt deze uitgave, in een mooie mix van bestuurders, ambtelijk secretaris en externe deskundige. Driekwart van de artikelen wordt door de redactie verzorgd.

Verder zijn er in 2010 veel vragen om informatie en/of advies binnengekomen. Opvallend was dat 5 gemeenten vroegen om informatie (3 x) en ondersteuning (2x) ten aanzien van dorpsraden. Die vragen varieerden van 'cursussen die geschikt zijn voor dorpsraden' tot 'ondersteunen bij de oprichting van dorpsraden'. Verder kwamen er veel vragen binnen die te maken hadden met de relatie tussen dorpsraad en gemeente. Meerdere vragen kwamen er om informatie en ondersteuning ten aanzien van IDOP's. Tenslotte is onze vereniging vaker gevraagd om als intermediair op te treden naar onze leden toe (o.a. de provincie 2x, onderzoeksbureau in opdracht van ministerie, kranten).

Tenslotte hebben bestuursleden van de VKKNB op diverse bijeenkomsten (ledenvergaderingen van dorpsraden, regionale dorpendagen, conferenties, e.d.) inleidingen en/of workshops verzorgd.

3.3 Ontmoeting, uitwisseling & netwerkopbouw

Op 21 april is de Algemene Ledenvergadering gehouden van de vereniging kleine kernen noord-brabant. Met ruim 60 aanwezigen, was het een goed bezochte bijeenkomst waar vooral het verhaal van Mevrouw van Haaften, gedeputeerde van de provincie Noord-Brabant, over de ontwikkelingen m.b.t. de IDOP's tot een levendige discussie leidde.

Het (mede)organiseren van regionale dorpendagen is in 2010 opgepakt als project. U leest daarover bij hoofdstuk 4, paragraaf 5.

De VKKNB heeft actief en intensief meegewerkt aan de Brabantse DorpenDerby. De medewerking was zowel praktisch van aard (intermediair voor onze

leden en de organisatoren) als inhoudelijk (meedenken over opzet en uitvoering van de publiciteit rond deze wedstrijd voor dorpsraden).

Daarnaast heeft de vereniging haar medewerking verleend aan de 'Dag van Ons Brabantse Platteland'. Met dit jaarlijkse evenement informeert de provincie haar inwoners over de ontwikkelingen op het platteland.

Tot slot speelt de vereniging een rol bij het uitwisselen van kennis, ervaringen en goede voorbeelden die in onze provincie en elders voorhanden zijn. Met adressen, contactpersonen, documenten of handleidingen, direct of indirect kan het secretariaat dorpsraden (en anderen) snel op weg helpen bij hun zoektocht naar goede oplossingen. Soms maken we daarbij gebruik van de kennis die bij dorpsraden zelf aanwezig is, en dit willen we graag uitbreiden. Immers de leden van de aangesloten 140 dorpsraden weten uiteraard meer dan bestuur en secretariaat samen.

3.4 Deskundigheidsbevordering

Deskundigheidsbevordering gebeurt op velerlei wijzen, zowel voor bestuur als voor de leden.

Een belangrijk medium bij het opdoen en uitwisselen van kennis, informatie en ervaringen is het internet. Naast onze eigen website is de tweewekelijkse digitale nieuwsbrief een bron van inspiratie voor veel dorpsraden. Om een kennisnetwerk voor dorpsraden te creëren, heeft de VKKNB mede aan de wieg gestaan van de website www.kenninsplatformbewoners.nl, en werkt zij daar nog steeds enthousiast aan mee. In hoofdstuk 4, paragraaf 4 leest u daar meer over.

Ook is er veel schriftelijke informatie gemaakt voor leden die bijdraagt aan het vergroten van kennis op diverse terreinen. De notities *De Agenda van Brabant, kansen voor het platteland* en *Dorpsraden nu aan zet* zijn daar goede voorbeelden van. Ons ledenblad Kernkracht geeft natuurlijk veel informatie en wijst leden op goede initiatieven en ervaringen van anderen.

Op het gebied van een aanbod van cursussen en trainingen voor onze leden zijn we in het verslagjaar in gesprek gegaan met Stichting ZET (steuninstelling in Brabant). Zij hebben een aanbod van deskundigheidsbevordering dat ook voor onze leden interessant (kan) zijn. Ook hebben diverse collega-verenigingen en de landelijke vereniging diverse cursussen in ontwikkeling. We volgen dat op de voet.

Inleidingen verzorgen op ledenvergaderingen en conferenties of het verzorgen van een workshop, is ook een manier om bij te dragen aan het vergroten van kennis en inzicht van leden. In 2010 is dat zes keer gebeurd, onder andere over IDOP's, de relatie tussen dorpsraad en gemeente.

Anderzijds bezoeken bestuursleden en ambtelijk secretariaat geregeld bijeenkomsten om de eigen kennis op peil te houden, c.q. te vergroten. Ook hier een klein opsomming.

- De studiedag 'Jeugd betrekken bij dorps- en wijkontwikkeling' is bezocht, georganiseerd door de Provincie Noord-Brabant en K2, Adviesbureau voor Jeugdvragestukken.
- Diverse bestuursleden hebben de conferentie van 't Heft bezocht, met als thema: 'Het gemeenschapshuis als platform voor leefbaarheid in dorp en wijk'. Naast het bijwonen van veel lezingen en workshops, heeft de VKKNB zelf ook een workshop verzorgd over IDOP's.
- In een bestuursvergadering heeft de vereniging kennis gemaakt met SIR 55, een consumentenorganisatie die zich actief inzet om woonwensen van medioren en senioren te realiseren, ook en met name in kleine kernen.
- Er zijn twee regiobijeenkomsten bezocht over de toekomst van de (uitvoering van) IDOP's.
- Ook zijn twee conferenties bezocht over ouderen met respectievelijk de thema's 'eenzaamheid' en 'zorgvoorzieningen op wijk en dorpsniveau'.
- De voorzitter heeft de zogenaamde *Koningshoeven-ontmoeting* bijgewoond, een netwerkbijeenkomst waar politiek, sportief, ondernemend en bestuurlijk Noord-Brabant elkaar ontmoeten. Dit jaar was de spreker de commissaris van de Koningin, Wim van der Donk met als thema: Dan denk ik aan Brabant, over traditie en technologie, ambities en ambachtelijkheid, cultuur en cohesie.
- De conferentie 'Samen sterk voor een vitale regio' met als thema leefbaarheid en zelfsturing van onderaf in dorpen en dorpsraden.
- De conferentie 'Zicht op succes', waar de bekende thema's *natuur, water, landbouw en leefbaarheid* besproken zijn en met als nieuw thema *verbinding tussen de stad en het platteland*.

Tot slot zijn er diverse werkbezoeken afgelegd aan projecten en initiatieven in heel de provincie en daarbuiten, variërend van de zorgcoöperatie Hoogeloon tot de Heemkundetuyn in Rucphen en van de foodvalley in Wageningen tot de finale van de Dorpenderby in 's-Hertogenbosch.

4 Projectmatige taken

Een deel van het werk van de vereniging in 2010 is gedaan in de vorm van projecten, daar waar mogelijk en wenselijk in samenwerking met derden. Naast een beperkte inzet van eigen middelen, was voor het merendeel van de projecten extra financiering noodzakelijk. De vereniging heeft daarvoor ook buiten de gebruikelijke provinciale middelen gezocht naar andere (Europese) subsidieregelingen, fondsen en sponsoring.

De projecten zijn begeleid/aangestuurd door leden van het bestuur. Zij waren de eerste verantwoordelijken voor de voortgang van deze projecten en zijn daarbij ondersteund door het secretariaat.

4.1 Gemeenteraadsverkiezingen 2010; dorpsraden nu aan zet

In april is de notitie *Dorpsraden nu aan zet* verschenen, met handvaten voor dorpsraden om hun belangen goed voor het voetlicht te kunnen brengen. Daaraan gekoppeld is er een verkiezingsbarometer ontwikkeld, waarmee de voorkeuren van de diverse lokale politieke partijen snel in kaart kunnen worden gebracht. Een en ander was voor nogal wat dorpsraden aanleiding om een politieke avond te organiseren in hun dorp. Het is mooi om op deze wijze concreet resultaat te zien van onze inspanningen.

4.2 Maak eens een ommetje

In 2010 is dit project van de Landelijke Vereniging voor Kleine Kernen, Landschapsbeheer Nederland en het Wandelplatform afgesloten. In totaal zijn er dan 30 ommetjes gerealiseerd waarvan drie in Brabant. We hebben daarbij samengewerkt met het Brabants Landschap en de Brabantse Milieu Federatie. Alle partijen hebben ondersteuning verleend aan dorpsraden en lokale projectgroepen om in Kruisland (opgeleverd in 2009), Sterksel en Vorstenbosch een dorpsommetje te realiseren. Landelijk wordt dit project geëvalueerd met als mogelijke uitkomst een nieuw landelijk project om in ieder dorp een ommetje te realiseren en daarmee een groot, landelijk wandelroutenetwerk in het leven te roepen.

4.3 Verbindende dorpen

Zo heette dit project, waarvoor in eerste instantie samenwerking is gezocht met het Samenwerkingsverband Regio Eindhoven (SRE). Door allerlei omstandigheden, waaronder de teruglopende subsidiestromen, is het project uiteindelijk gestart onder de werktitel *Sociale cohesie – Verbindende dorpen*, dankzij de toegekende subsidie van de Provincie Noord-Brabant.

Bij sociale cohesie gaat het over meedoen en over verantwoordelijkheid voor de kwaliteit van de eigen leefomgeving. Hoe staat het gesteld met de sociale cohesie in onze dorpen? Bestaat er nog zoiets als gemeenschapszin en zijn inwoners bereid te investeren in elkaar en de leefbaarheid van het dorp? Tegen welke problemen lopen dorpsraden of bewonersorganisaties aan? Welke acties zijn ondernomen om de sociale cohesie te versterken en wat ging daarbij goed en wat liep verkeerd? Dat zijn de vragen waar de VKKNB graag een antwoord op wil.

Inmiddels zijn zo'n 85 vragenlijsten ingevuld en is de voorlopige rapportage klaar. In 2011 wordt dit vervolgd met een publicatie en presentatie aan het provinciaal bestuur in mei. Verder overwegen wij om 3 regiobijeenkomsten te organiseren, waarbij we ons toespitsen op het verenigingsleven als graadmeter van de sociale cohesie in een kleine kern.

4.4 Interactief kennisplatform bewonersinitiatieven

Dit kennisnetwerk voor dorpsraden is in 2010 inhoudelijk verder uitgebouwd: vernieuwde website, andere structuur en ordening van de inhoud. In 2011 worden afspraken vastgelegd om de continuïteit van het kennisplatform te garanderen. Daarna is de stimuleringssubsidie afgelopen en moet het netwerk op eigen benen staan. Als juridisch eigenaar verzorgt de vereniging kleine kernen noord-brabant de projectadministratie van het kennisplatform. Momenteel maken naast Noord-Brabant de provinciale verenigingen uit Gelderland, Limburg, Zeeland en Zuid-Holland deel uit van het kennisplatform. Door de teruglopende subsidies voor (ondersteuning van) onze zusterverenigingen of zelfs het verdwijnen ervan, is dit draagvlak ongewis in de nabije toekomst.

4.5 Regionale dorpendagen

Dorpsraden, ambtenaren en bestuurders met elkaar in gesprek brengen over trots en identiteit bij de kleine kernen. Dat was het thema van de jaarlijkse Meierij Themadag in oktober. De Meierij Themadag wordt ieder jaar georganiseerd door de Streekraad Het Groene Woud & De Meierij, en dit jaar mocht de VKKNB hier, samen met Bureau RMB namens de Streekraad invulling aan geven. Het diverse gezelschap van ambtenaren, dorpsraden, bestuurders en organisaties zorgde voor een interessante en constructieve dag, met als doel: contacten leggen. Naast een inleiding over 'Trots en Identiteit', stond het interactieve gedeelte in het teken van het zgn. 'speeddaten', rondom de thema's: Zorg voor elkaar, Sterk verenigingsleven, Wonen en woonklimaat, Samenwerking burger en overheid, Werkgelegenheid en Zelfstandigheid van het dorp. Een geslaagde en inspirerende dag.

De VKKNB heeft ook een actieve rol gespeeld bij de Dorpendag Kempenland in november. Er is een informatiestand bemand en bestuursleden hebben actief vele contacten gelegd met (leden van) dorpsraden in de wandelgangen natuurlijk, maar juist ook in de workshops in het inhoudelijk goede programma.

Tot slot heeft de VKKNB in november deelgenomen aan de grensoverschrijdende Kempenconferentie in Oud-Turnhout. De groeikansen van de regio werden in verschillende workshops en praktijkbezoeken onder de aandacht gebracht. Dit gebeurde met zowel Nederlandse als met Vlaamse inbreng. Samenwerking op het niveau van overheden is een belangrijk aandachtspunt, maar het gaat er ook om ondernemers op het platteland meer met elkaar in contact te brengen, bijvoorbeeld op het gebied van streekproducten.

4.6 Zorg voor elkaar in kleine kernen

Solidariteit is één van de kernwaarden die een rol spelen bij de verdeling van zorg. 'We laten elkaar niet in de steek' en 'Samen sterk' weerspiegelen de betekenis van het begrip. Een ander woord voor solidariteit is saamhorigheid: 'We horen bij elkaar (en steunen elkaar als het nodig is)'.

Solidariteit geeft niet alleen steun op het moment dat helpende handen feitelijk nodig zijn, maar ook al lang daarvóór: door de geruststellende gedachte dat er altijd iemand klaar zal staan, mocht de nood aan de man komen.

Natuurlijk werkt solidariteit alleen als je ook bereid bent om op jouw beurt voor de ander te zorgen, mocht hij of zij hulp nodig hebben.

De vereniging kleine kernen noord-brabant ziet bovenstaande vorm van solidariteit onder andere tot zijn recht komen in het ontstaan van Zorgcoöperaties. Er zijn verdeeld over de provincie al enkele goede voorbeelden (Hoogeveen, Elsendorp en Laarbeek). De vereniging wil deze vorm van zorg voor en met elkaar dan ook erg graag verbreden.

Samen met het Samenwerkingsverband Regio Eindhoven heeft de VKKNB gewerkt aan een project met de mooie titel: *Samen werken, samen delen, samen leven* en als ondertitel "Coöperatieve samenwerking maakt kernen leefbaar". Helaas heeft ook dit project vertraging opgelopen door subsidieperiodes in het verslagjaar.

4.7 BrabantTuin

De provincie Noord-Brabant en vijf Brabantse steden hebben zich verenigd onder de noemer BrabantStad om zich voor te bereiden op een succesvolle nominatie tot Culturele hoofdstad van Europa in 2018. Ze streven ernaar hun culturele klimaat te versterken en zo samen sterker te staan.

Het is een belangrijk initiatief dat Brabant zeker op de kaart zal zetten. Maar er hoort meer bij dan alleen de steden. Brabant is een mozaïek waar de cultuur en natuur vanuit de dorpen naar de steden bruist. Vandaar dat BrabantStad niet zonder BrabantTuin kan. Als onderdeel van Brabant als culturele hoofdstad van Europa 2018 heeft de vereniging kleine kernen noord-brabant in samenwerking met Europarlementariër Lambert van Nistelrooij, lid van onze adviesraad, daarom het initiatief genomen tot BrabantTuin. In 2009 zijn de eerste stappen gezet om het concept te doen landen bij mogelijke samenwerkingspartners, waaronder de provincie Noord-Brabant. In 2010 is er op dit onderdeel weinig vooruitgang geboekt.

4.8 Jongeren en leefbaarheid in de kleine kern

Kleine kernen zijn voor een gezonde bevolkingsopbouw afhankelijk van jonge gezinnen. In dat opzicht moeten kleine kernen aantrekkelijk blijven voor gezinnen om zich daar te willen en kunnen vestigen. Die sociaal economische aantrekkingskracht is van belang, maar onderbelicht blijft vaak de positie van jeugd en jongeren in die kleine kern. Aandachtspunt daarbij is hoe jongeren bij de leefbaarheid en bij leefbaarheidsinitiatieven betrokken kunnen worden.

De provincie Noord-Brabant hecht grote waarde aan aandacht voor jeugd in de kleine kernen. Zo heeft zij, samen met K2, adviesbureau voor jeugdvragestukken, een studiedag georganiseerd, die uiteraard door de VKKNB is bezocht.

Daarnaast is contact gezocht met Plattelandsjongeren.nl, een landelijke ondersteuningsorganisatie die zo'n 250 lokale jongerengroepen ondersteunt. Plattelandsjongeren.nl gaat in 2011 een groot project – *Doen!* – uitvoeren in heel Nederland, dat in Noord-Brabant samen met de vereniging wordt vormgegeven.

4.9 Plattelandsparlement (ter gelegenheid van het 10-jarig jubileum van de VKKNB)

De vereniging kleine kernen noord-brabant staat overduidelijk op de kaart in Brabant, dat was de kop boven het artikel in Kernkracht dat verslag deed van deze geslaagde dag op 27 november in het Provinciehuis. Dat de gedeputeerden Brigitte van Haften (Jeugd, Cultuur en Samenleving) en Ruud van Heugten (Ruimtelijke Ontwikkeling en Volkshuisvesting) beiden aanwezig waren, getuigt van het belang dat de provincie hecht aan de VKKNB.

Ter gelegenheid van het 10 jaar bestaan van de vereniging kleine kernen was deze dag georganiseerd, met als centrale thema's: gezonde leefomgeving, krimp, vitaal platteland en kwaliteit woonomgeving. Deze thema's kregen vorm in diverse workshops. De deelnemers waren, zoals altijd, enthousiast en begaan met hun eigen dorp, met hun eigen woonomgeving. Zij waren aanwezig met het doel de leefbaarheid voor hun dorpsgenoten zo optimaal mogelijk te maken, en hebben deze dag zeker het nodige meegekregen om over na te denken, over te praten of om toe te passen.

4.10 Rondje dorpsraden

Binnen het reguliere werk van het bestuur verlopen de contacten met dorpsraden vooral op basis van incidentele vragen. Dat vond en vind het bestuur onvoldoende. In het verslagjaar had men zich daarom ten doel gesteld om met alle leden persoonlijk contact op te nemen om in die lacune te voorzien, plus de ambitieuze doelstelling om een profiel samen te stellen van alle dorpsraden en hun wensen, verwachtingen en ideeën. Die doelstelling bleek al snel niet haalbaar. Wel is een checklist ontwikkeld die zeer bruikbaar is bij gesprekken met een dorpsraad. Uiteraard zijn er wel vele contacten geweest en zijn de aandachtspunten uit die gesprekken gebruikt als input voor het werkplan 2011.

Daarnaast is een enquête uitgezet onder alle leden om nog eens helder te krijgen waar dorpsraden zich het meest zorgen om maken en wat een positieve bijdrage levert aan de leefbaarheid in kleine kernen. Ook de resultaten van dit onderzoek, zijn input geweest voor het werkplan 2011.

BIJLAGE

Samenstelling bestuur in 2010

VOORZITTER:

De heer W.J.G. (Wim) van Lith
Hondstraat 15
5476 KT VORSTENBOSCH
telefoon: (0413) 36 20 61
e-mail: wvanlith@vkknoordbrabant.nl

PENNINGMEESTER:

De heer M.A.A. (Tiny) Renders (tot 21 april)
Kampsesteeg 17
5688 KJ SPOORDONK
telefoon: (040) 205 58 75
e-mail: trenders@vkknoordbrabant.nl

SECRETARIS:

De heer F.J. (Frans) Vriens
Bosstraat 10
5113 BR ULICOTEN
telefoon: (013) 51 99 270
e-mail: fvriens@vkknoordbrabant.nl

AMBTELIJK SECRETARIS:

De heer A.L.M. (André) Coenen
Vincentiusstraat 102
5038 SR TILBURG
Postbus 3078
5003 DB TILBURG
Telefoon: (013) 583 99 93
e-mail: andrecoenen@vkknoordbrabant.nl

LEDEN:

De heer H. (Henrie) Bouwmans
Tuindersweg 39
5738 BK MARIAHOUT
telefoon: (0499) 42 28 32
e-mail: hbouwmans@vkknoordbrabant.nl

De heer B. (Bert) van Kesteren
Gierelaar 71
4724 DH WOUW
telefoon: (0165) 30 41 21
e-mail: bvankesteren@vkknoordbrabant.nl

Mevrouw H.E. (Tiny) Leenders-v/d Beuken
Beemdstraat 6
5725 TD HEUSDEN (gemeente Asten)
telefoon:(0493) 69 18 87
e-mail: tleenders@vkknoordbrabant.nl

De heer H. (Huub) Rijkers
Schapendreef 1
5445 AA LANDHORST
telefoon: (0485) 47 86 02
e-mail: hrijkers@vkknoordbrabant.nl

De heer A.J.W. (Ton) Schepens
Haffmanstraat 20
5735 CR AARLE RIXTEL
telefoon: (0492) 38 23 01/(06) 15 69 00 59
e-mail: tschepens@vkknoordbrabant.nl

Mevrouw M.W.T.H. (Marijke) Timmermans
Boonakker 5
4851 SB ULVENHOUT
telefoon: (076) 560 29 07
e-mail: mtimmermans@vkknoordbrabant.nl